

ŽIDINIŲ KASEČIŲ IR UGNIAKURŲ MONTAVIMO IR EKSPLOATAVIMO TAISYKLĖS

Skirtos židinių meistrams, montuotojams,
ugniakurų (židinio kasečių) pardavėjams bei vartotojams

Dėl židinių montavimo būtina kreiptis į profesionalius meistrus, į kurių pareigas įeina vartotojo supažindinimas su židinio kasetės montavimo pagrindinėmis instrukcijomis ir firmos gamintojos teikiamomis

Garantijomis

KONSULTUOJAME / PREKIAUJAME / ĮRENGIAME / APTARNAUJAME

Taip pat siūlome: šildymo katilus, vandens šildytuvus, radiatorius, vamzdinius, įdėklus į kaminius ir pristatomus dūmtraukius, atsinaujinančios energijos įrangą, vonios kambario įrangą, židinius, krosneles, izoliaciją, oro kondicionavimo ir vėdinimo įrangą, šildymo automatiką ir šilumos reguliavimo įrangą.

NAUDOJIMO TAISYKLĖS:

DŪMTRAUKIS:

Prieš prijungiant židinio ugniakurą ar židinio kasetę prie dūmtraukio, būtina atlikti kamino patikrinimą užpildant pirminės dūmtraukių apžiūros ir ventilacijos kanalų tikrinimo aktą.

- Dūmtraukis turi būti projektuojamas ir įrengiamas pagal ST 8860637.02:1998 („Kietojo kuro šildymo krosnių pastatuose įrengimo taisyklės“), standartą, laikantis STR 2.09.02:2005 („Šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo statybos techninis reglamentas“) ir priešgaisrinės saugos taisyklių („Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės“)
- Detalūs šiluminiai ir hidrauliniai dvisienių dūmtraukių ir įdėklų į kaminius skaičiavimai turi būti atliekami vadovaujantis EN 13384-1 („Dūmtraukiai. Šiluminių ir aerohidrodinaminių Charakteristikų skaičiavimo metodai. 1 dalis. Vienakanaliai dūmtraukiai.“) ir EN 13384-2 („Dūmtraukiai. Šiluminių ir aerodinaminių charakteristikų skaičiavimo metodai. 2 dalis. Daugiakanaliai dūmtraukiai“) standartais.

MINIMALŪS REIKALAVIMAI DŪMTRAUKIO TRAUKAI

Minimali trauka: 10 Pa.

Esant labai didelei traukai, viršijančiai 20 Pa, į dūmtraukį būtina įstatyti traukos stabilizatorių, kuris turi automatiškai darinėti, keičiantis traukai dūmtraukyje. Bet kuriuo atveju, reguliatorius turi būti patalpoje, kurioje yra židinio kasetė ir laisvai pasiekiamas.

ORO TIEKIMAS

Norint eksploatuoti židinį, būtina pasirūpinti pagal normatyvus reikalaujama oro kaita patalpoje ir papildomu oro tiekimu kasetei. Jei patalpos yra šildomos mechaninės ventilacijos principu, tai toks oro tiekimas patalpoje yra būtinas.

- Oras tiekiamas arba tiesiogiai iš lauko, arba iš kitos gerai vėdinamos patalpos.
- Vamzdžio, per kurį į patalpą patenka šviežias oras, skerspjūvis turi būti ne mažesnis negu $\frac{1}{4}$ vamzdžio, jungiančio kasetę su dūmtraukiu; minimalus skerspjūvis 200 cm².
- Rekomenduojamas ventilacijos vamzdžio skerspjūvis – 400 cm².
- Židinio efektyvumas bus dar didesnis, jei bus gera karšto oro konvekcija.

BESILIEČIANČIOS PRIE ŽIDINIO SIENOS APSAUGA

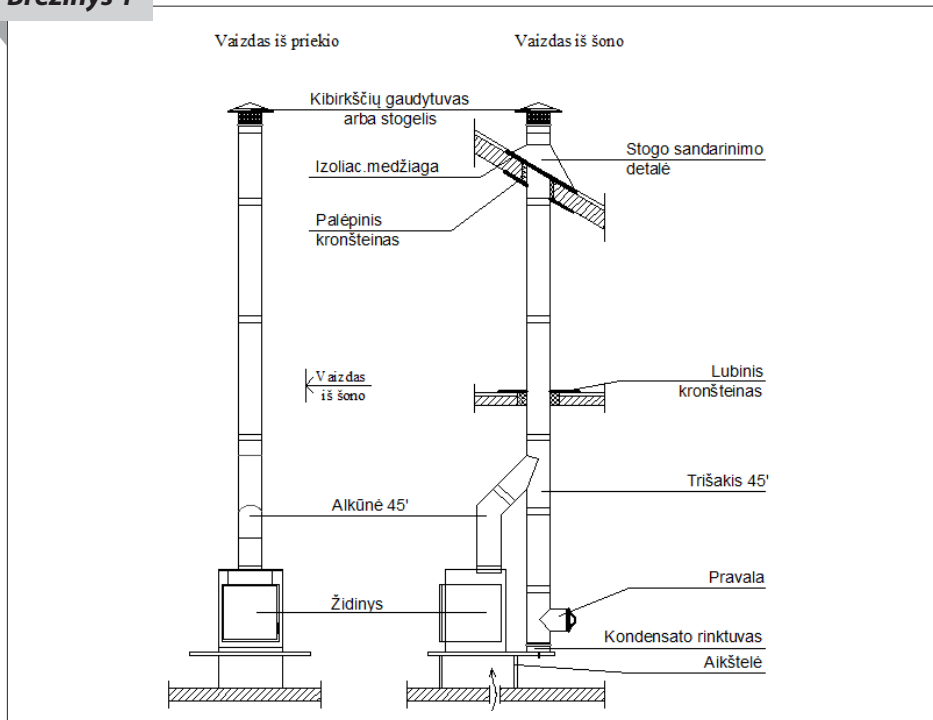
- Būtina pašalinti pertvarose ir židinio viduje, o taip pat ant grindų ir lubų esančias užsiliepsnojančias ar karščiui neatsparias medžiagas. Taip pat būtina pasirūpinti tokia židinio termoizoliacija, kad temperatūra besiliečiančiose jo konstrukcijose neviršytų 50°.
- Pagrindą po židiniu būtina padaryti taip, kad jis laikytų židinio svorį ir leistų šviežiam orui patekti prie kasetės iš galo ir iš šonų.
- Įsitikinkite, kad pagrindas išlaikys reikiamą svorį.
- Bet kuriuo atveju minimalus atstumas nuo atviros ugnies – 25 cm, pvz.: iki malkų.
- Gali būti naudojamos įvairios izoliacinės medžiagos, t.y. aukšto tankumo akmens vata arba kitos termoizoliacinės medžiagos su šilumą atspindinčia danga. Šilumą atspindinti danga (jei duotos medžiagos tvirtinasi prie sienos) privalo būti nukreipta į aukštos temperatūros šaltinį.
- Tarp ketaus kasetės ir besiliečiančios izoliuotos sienos būtina palikti tarpą, kuriame laisvai cirkuliuotų oras.
- Jei naudojamas specialus kolektorius karštam orui, būtina įsitikinti, ar oras laisvai pasiekia šildymo sistemos funkcinę erdvę.
- Statant pakabinamas lubas, minimalus atstumas iki betono lubų privalo būti 30 cm, tuo atveju pakabinamos lubos privalo būti su termoizoliacija. Tarp pakabinamų lubų ir betono turi būti oro cirkuliacija per specialias ventiliacijos grotelės. Ši erdvė privalo turėti nepriekaištingą šiluminę izoliaciją.
- Naudojant šildymo kolektorių, jį būtina pilnai izoliuoti, paliekant vieną ar keletą karšto oro išėjimų, kurių suminis skerspjūvis turi būti ne mažiau negu 900 cm².
- Naudojant židinių kasetes, viršutinė dekoratyvinė lentyna turi būti izoliuota iš vidaus ir iš apačios.
- Vidinėje dekoratyvinės apdailos dalyje turi būti pastovi karšto oro cirkuliacija. Angos, per kurią įeina šaltas oras, skerspjūvis – 800 cm². Karšto oro anga – 900 cm². Šios grotelės neturi būti uždaromos.
- Būtina palikti specialias revizines dureles, per kurias galima būtų reguliariai tikrinti sistemos būklę (jungimosi vietas, izoliaciją) ir esant reikalui – remontuoti.
- Įdėmiai sekite detalių ir elementų surinkimo tvarką. Montuojant atskirus elementus, naudokite specialias ugniai atsparias tarpines. Jungiančius varžtus ir veržles užfiksukite po to, kai įstatyti visi numatyti sistemos elementai. Patikrinkite sistemos sandarumą.
- Atsakomybę už nustatytų taisyklių nepaisymą prisiima žmogus, montavęs šią sistemą.

Židinio kasetė susideda iš atskirai liėtų ketaus detalių, kurios tarpusavyje montuojamos specialiu būdu – suleidžiant vieną detalę su kita. Konstrukcijos sandarumas pasiekiamas naudojant specialų, karščiui atsparų, hermetizuojantį tepalą.

MONTAVIMO IR APSAUGOS TAISYKLĖS „TAI, KĄ JUMS BŪTINA ŽINOTI“

Židinių montuotojams būtina laikytis visų taisyklių, susijusių su specifinėmis šios profesijos ypatybėmis. Žiūrėkite **brėžinį 1**.

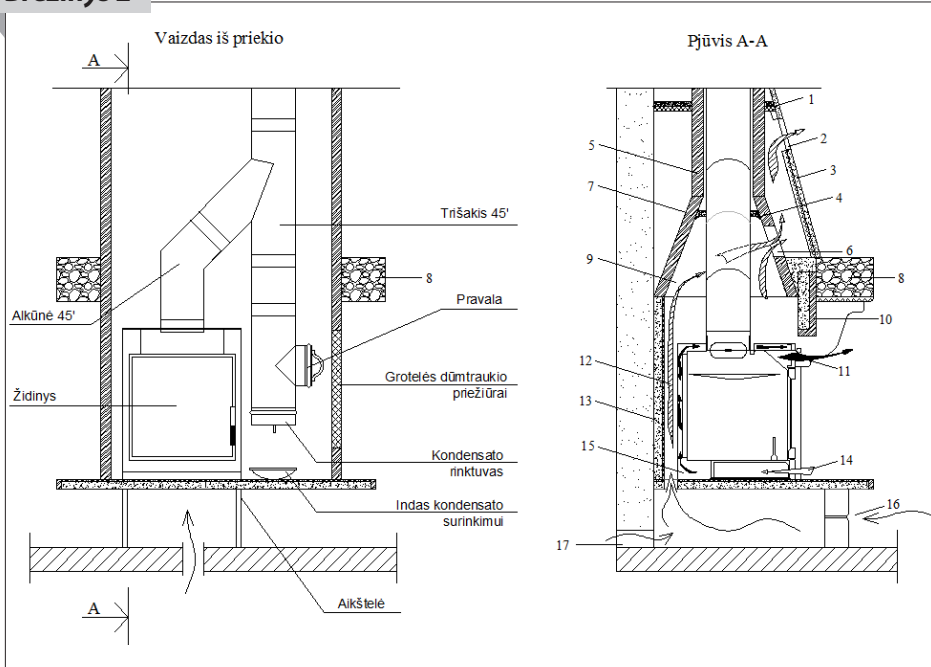
Brėžinys 1

1. Pertvara su izoliacija.
2. Grotelės karšto oro tiekimui į patalpą – karšto oro išėjimas 900 cm².
3. Karšto oro kaupiklis iš ugniai atsparios medžiagos + izoliacija.
4. Nerūdijančio plieno vamzdis, tinkantis įvairaus kuro naudojimui.
5. Seno dūmtraukio vamzdis.
6. Dūmų kameroje esanti ventiliacinė anga.
7. Hermetiškas perdengimas.
8. Viršutinė lentyna.
9. Turimas karšto oro kaupiklis.
10. Viršutinės lentynos apsauginis barjeras.
11. Šilto konvekcinio oro frontalinis išėjimas.
12. Ventiliacinis oro sluoksnis (oro cirkuliacija sumažina aukštų temperatūrų poveikį).
13. Gerai išsilaikęs senos krosnies pamatas.
14. Apatinis konvekcinio oro tiekimas po kasete.
15. Oro srovės nukreipimas.
16. Oras naudojamas konvekcijai, tiekiamas už kasetės per malkinės erdvę.
17. Oro tiekimas sistemai iš lauko.

KASETĖS MONTAVIMAS Į ŽIDINĮ

Brėžinys 2

1. Pertvara su izoliacija.
2. Grotelės karšto oro tiekimui į patalpą – karšto oro išėjimas 900 cm².
3. Karšto oro kaupiklis iš ugniai atsparios medžiagos + izoliacija.
4. Nerūdijančio plieno vamzdis, tinkantis įvairaus kuro naudojimui.
5. Seno dūmtraukio vamzdis.
6. Dūmų kameroje esanti ventilacinė anga.
7. Hermetiškas perdengimas.
8. Viršutinė lentyna.
9. Turimas karšto oro kaupiklis.
10. Viršutinės lentynos apsauginis barjeras.
11. Šilto konvekcinio oro frontalinis išėjimas.
12. Ventilacinis oro sluoksnis (oro cirkuliacija sumažina aukštų temperatūrų poveikį).
13. Gerai išsilaikęs senos krosnies pamatas.
14. Apatinis konvekcinio oro tiekimas po kasete.
15. Oro srovės nukreipimas.
16. Oras naudojamas konvekcijai, tiekiamas už kasetės per malkinės erdvę.
17. Oro tiekimas sistemai iš lauko.

EKSPLOATAVIMO TAISYKLĖS

- Jei esate apdraudę savo būstą, apie įrengtą židinį praneškite draudimo kompanijai.
- Prieš kurdami židinį pirmą kartą, įsitikinkite, ar visi konstrukcijos elementai pilnai išdžiūvę. Todėl būtina palaukti apie 4 savaites, prieš pirmąkart įžiebiant ugnį.
- Pradėkite nuo mažos – silpnai degančios ugnies, kad išvengtumėte staigaus temperatūros pakilimo, nes to pasėkoje gali atsirasti įvairių pažeidimų (įtrūkimai sienoje ir pan.)
- Įsitikinkite, kad peleninėje nėra nei popieriaus, nei panašių dalykų.
- Pirmą kartą deganti kasetė išskiria dūmus ir nemalonų kvapą dėl sujungimo vietų džiūvimo ir ugniai atsparaus glaisto stingimo. Ateityje, naudojant židinį, kvapas prapuls.
- **DĖMESIO:** kasetės negalima kūrenti atviromis durimis be priežiūros. Durelės turi būti uždarytos, kai niekas neprižiūri degančios ugnies.
- Įsitikinkite, kad degimui būtinas oras reikiamu kiekiu patenka į kasetę. Sąlygų, skirtų pakankamam oro tiekimui į kasetę, negalima keisti. Įsitikinkite, kad vamzdžiai, per kuriuos oras patenka į kasetę, lieka atvirais visą židinio eksploatavimo laiką.
- Nei vienas degus daiktas neturi būti arčiau 80 cm nuo priekinės kasetės dalies.

REKOMENDUOJAMAS KURAS: PAPRASTOS MALKOS

Malkos turi būti apie 50 cm ilgio. Optimalios malkos – šviesi išdžiovinta mediena su nedideliu dervos kiekiu, (maksimalus drėgmės kiekis – 20 %), taip pat malkos, kuriose yra mažai šakų: ąžuolas, beržas, vaismedžiai. Toks kuras tolygiai dega ir jo anglys ilgai rusena. Būtent tokios malkos tinkamos židinių su atviromis durimis naudojimui. Malkas su dideliais dervos kiekiais, (pvz.: spygliuočių medžių mediena), galima naudoti tik kūrenant židinį uždaromis durelėmis.

KITOS RŪŠIES KURAS

Rudoji anglis sumaišyta su paprastomis malkomis taip pat gali būti kūrenama židinyje. Rudoji anglis, lėtai degdama, sudaro vizualiai gražų ugnies žaidimą.

DRAUDŽIAMAS NAUDOTI KURAS

DĖMESIO: Niekada židinyje nedeginkite buitinių atliekų: tapetų klijų, presuotų medžiagų likučių ar sintetinių atliekų, degančių mineralinių medžiagų (anglies, sauso spirito ir pan.).

Deginti šias medžiagas draudžia ne tik gamtos apsauga, bet tai kenkia Jūsų sveikatai ir aplinkai. Naudokite tik anksčiau nurodyto kuro rūšis.

KŪRIMAS

- Atidarykite traukos regulatoriaus krosniakaištį ir vamzdį, tiekiantį orą degimui kasetėje. Židinį užkurkite priemonėmis, specialiai pritaikytomis židiniams arba su popierium ar medžio skiedromis. Uždegančią medžiagą išdėliokite ant kasetės pelenų grotelių, po malkomis ar briketais.
- Iškart pakrauti galima ne daugiau, kaip 2 ar 3 pliauskas, apie 4 kg.
- Malkų užkūrimui niekada negalima naudoti sauso spirito, benzino ar kitų panašių medžiagų. Jei židinyje stipriai atšalo, užkurkite dūmtraukyje stiprią ugnį, pasinaudodami laikraščiu.
- **Normalus darbas:**
Prieš kuriant ugnį, pašalinkite židinyje esančius pelenus, staigiai neatidarykite židinio durelių, kad nešoktų dūmai. Pastoviai kontroliuokite, kad į kasetę patektų pakankamas kiekis oro ir niekada neatidarykite židinio durelių, kol nebus pilnai atidaryta dūmtraukio sklendė.

PATARIMAI ŽIDINIO PRIEŽIŪRAI

Pastoviai išvalykite pelenus, neleiskite jiems prisikaupti virš pelenų grotelių; grotelės neatšala, todėl gali sugesti. Pelenai trukdo būtina oro cirkuliacijai, reikalingai degimui.

Išimtus iš kasetės pelenus suberkite į metalinę, hermetiškai užsidarančią talpą. Talpa turi būti ant nedegančio pagrindo iki to momento, kol pelenai bus užkasti. Jei pelenai bus naudojami, jie turi būti specialiaime inde, kol pilnai atšals.

STIKLO VALYMAS

Stiklą valyti galima tik tada, kai kasetė atšalus. Jį valykite šiltu vandeniu, įpylus truputį acto esencijos ar valymo miltelių, su audinio skiautele. Galima naudoti specialias priemones, skirtas stiklo valymui.

NENAUDOKITE ABRAZYVINIŲ MEDŽIAGŲ

Jei Jūs norite pakeisti stiklą, atsukite fiksuojančius varžtus. Nuimkite izoliuojančią tarpinę.

Keičiamas stiklas turi atitikti kasetės išmatavimus. Jis turi būti atsparus ugniai (750 °C) – „stiklo keramika“ arba „vision“.

Perskaitykite instrukciją prieš montuojant ir pradėdant naudotis židiniu DŪMTRAUKIO VALYMAS

Lėtai degdamos malkos išskiria dervą ir kitus organinius junginius, kurie kartu su vandens garais sudaro sąlyginai didelius nuosėdų sluoksnius ant dūmtraukio sienų ir jungiančių vamzdžių. Jei šios nuosėdos užsidegs, tai išskirs labai didelį kiekį šilumos.

Kasdien tikrinkite nuosėdų kiekį, kol nesusipažinsite, kaip dirba Jūsų židinyje konkrečiomis sąlygomis, kol neišaiškės, kaip dažnai Jūs turėsite valyti dūmtraukį.

Atminkite, kad kuo intensyvesnis degimo procesas, tuo mažiau nusės nuosėdos; šaltu oru dūmtraukį būtina valyti kartą per du mėnesius, kad nustatytų sluoksnio storį ir laiku jį išvalyti.

Remiantis priimtais normatyvais, naudojant malkas, būtina mechaniškai valyti dūmtraukį nerečiau kaip du kartus per metus.

GRIEŽTAI DRAUDŽIAMA PRIE DŪMŲ IŠVEDIMO SISTEMOS PRIJUNGTI PAPILDOMUS ĮRENGINIUS

APSAUGA

JEIGU UGNIS IŠEINA UŽ ŽIDINIO RIBŲ – NAUDOKITĖS TOLESNIAIS NURODYMAIS.

ŽIDINIO KASETĖJE – UŽDARYKITE VISAS ANGAS, PER KURIAS ORAS PATENKA Į KASETĘ:

- židinio dureles,
- peleninę,
- pirminį oro padavimą į kasetę,
- dūmtraukio sklendę.

PO TO NELAUKDAMI IŠKVIESKITE GAISRININKUS!

NEATIDUMAS GALI PRIDARYTI ŽALOS ŽMONĖMS IR TURTUI.

Atitinkamą informaciją pateikite statybos inspektoriui, gaisrinės inspektoriui, draudimo agentui, kad išsiaiškinti papildomus reikalavimus, nustatytus Jūsų rajonui. Aukščiau išvardyti asmenys gali Jus informuoti apie turimo įrenginio patikrinimo galimybes.

REIKIAMO GALINGUMO NUSTATYMAS

Apytiksliai reikalingas galingumas gyvenamosioms patalpoms WATT / m ³	Be izoliacijos		Vidutinė izoliacija		Izoliacija patalpoms su elektriniu šildymu	
	Šaltoji zona	Šiltoji zona	Šaltoji zona	Šiltoji zona	Šaltoji zona	Šiltoji zona
	80	48	68	45	53	40

Paskaičiavimai: 1.000 W = 860 Cal/h

Pavyzdžiui: būtinas galingumas apšildyti 150 m³ patalpą (10 x 6 x 2,5 m)

Šaltoje zonoje be izoliacijos 150 x 80 = 12.000 W

Šiltoje zonoje su gera izoliacija 150 x 40 = 6.000 W

GARANTIJA

A – įstatymais apibrėžtos garantijos.

Šiai produkcijai galioja visos garantijų rūšys, besiremiančios vartotojų apsaugos taisyklėmis.

Jei vartotojas įrodo produkcijos gamyklinio defekto buvimą, pardavėjas turi pašalinti defektą ar pakeisti parduotą prekę kita.

B – garantijos apibrėžtos sutartimis.

Garantijos, apibrėžtos pardavimo sutartimis, nepanaikina įstatymais apibrėžtų garantijų, bet suteikia papildomas garantijas prekės vartojimui, kuri pardavimo metu neturi paslėptų defektų.

Garantinis terminas – 2 metai, skaičiuojant nuo pardavimo momento, kuriuos pardavėjas pažymi garantiniame talone.

Židinio kasetė turi būti pastatyta taip, kad būtų galima ją demontuoti ir atstatyti į vietą.

GARANTINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI NETAIKOMI:

- Nuostoliams, kurių priežastis nėra susijusi su židinio kasetės darbu (pavyzdžiui, mechaniškas stiklo sudaužymas).
- Nuostoliui, kuris atsirado kasetės perkaitimo rezultate, dėl vartotojo kaltės, susijusiu su techninių eksploatavimo normų, nustatytų gamintojo, pažeidimu.
- Nuostoliui padarytam trečio asmens, susijusiam su specialiu sugadinimu ar kitais neteisėtais veiksmais.
- Natūraliu būdu susidėvėjusioms detalėms.
- **Stiklui**
- **Šamotinėms ir keraminėms plytom**
- **Deflektoriams**
- **Židinio kasetės ardelėms.**
- **Viršutinėms ketaus plokštėms, galinėms sienelėms**
- Visiems elektriniams mechanizmams ir jų elektronikai (termostatams, turbinoms, kabeliams, relėms ir pan.).
- Invicta židinio kasečių sujungimams, rankenoms taikoma 12 mėn. garantija.

Išdavimo iš sandėlio data

Pardavėjo pavardė ir parašas

Židinių meistro pavardė

Židinio sumontavimo data

MOKĖKIME TINKAMAI PARINKTI MALKAS

Kietojo kuro katilams ir židiniams kūrenti, mes naudojame malkas, tačiau juk ne bet kokios tinka.

NAUDOKIME TIK SAUSAS IR KOKYBIŠKAS MALKAS!

Norint pasiekti maksimalų šildymo efektą kūrenant malkas, reikia tinkamai jas pasirinkti. Maksimalų šilumos atidavimą turi sausos (gerai išdžiovintos) ir didelį tankį turinčios malkos, tokios kaip ąžuolas, bukas, beržas, pušis.

Didelio tankumo mediena išskiria žymiai didesnę šilumos kiekį ir jos panaudojimas kurui yra geresnis, negu naudojimas pigios, bet menkavertės medienos.

Kuo mažesnis malkų drėgnumas, tuo didesnis šilumos atidavimas. Maksimalus drėgnumo koeficientas neturi viršyti 20 %, tai atitinka mažiausiai 18–24 mėnesių ventiliuojamose patalpose, apsaugotose nuo lietaus, džiovintos malkos.

Malkos, kurių drėgnumo koeficientas siekia 50–60 %, nešildo, blogai dega, išskiria daug smalos ir vandens garų, užteršia degimo kamerą ir dūmtraukį.

VIDUTINIS MALKŲ DRĖGNUMO KOEFICIENTAS %

Saugojimo laikas	Atvirai (be pastogės) laikomos malkos		Malkinėje (po stogu) sudėtos malkos po 3 mėn. Laikymo		Malkinėje (po stogu) laikomos 33 cm ilgio apvalios (neskaldytos) malkos		Malkinėje (po stogu) laikomos 33 cm ilgio skaldytos malkos	
	Q	R	Q	R	Q	R	Q	R
Drėgnumo koeficientas %	75	78	76	78	75	78	73	76
3 mėnesiai	48	62	48	61	44	61	36	40
6 mėnesiai	37	46	32	45	29	35	25	29
9 mėnesiai	33	38	27	37	26	28	23	28
1 metai	26	35	26	33	25	27	24	27
1,5 metų*	18	27	18	21	17	17	15	16
2 metai	16	24	16	17	16	14	14	13
2,5 metų	15	24	15	18	15	14	13	13

Q – skaldyta malka. **R** – apvali (neskaldyta) malka. * – rekomenduojamas minimalus džiovimo laikas.

Išvada: Medienos džiovinimas po stogu 18 mėn. leidžia dvigubai padidinti šilumos atidavimą.

Norint greitai ir normaliose sąlygose džiovinti medieną būtina laikytis šių dviejų sąlygų:

1) po medžio nukirtimo jį būtina supjaustyti ir suskaldyti į ketvirčius; 2) kaip galima greičiau sudėti po stogu.

Mažiausias malkų šilumos atidavimas keičiasi priklausomai nuo jų drėgnumo.

Norint pasiekti maksimalų šilumos atidavimą, malkos turi būti kaip galima sausesnės.

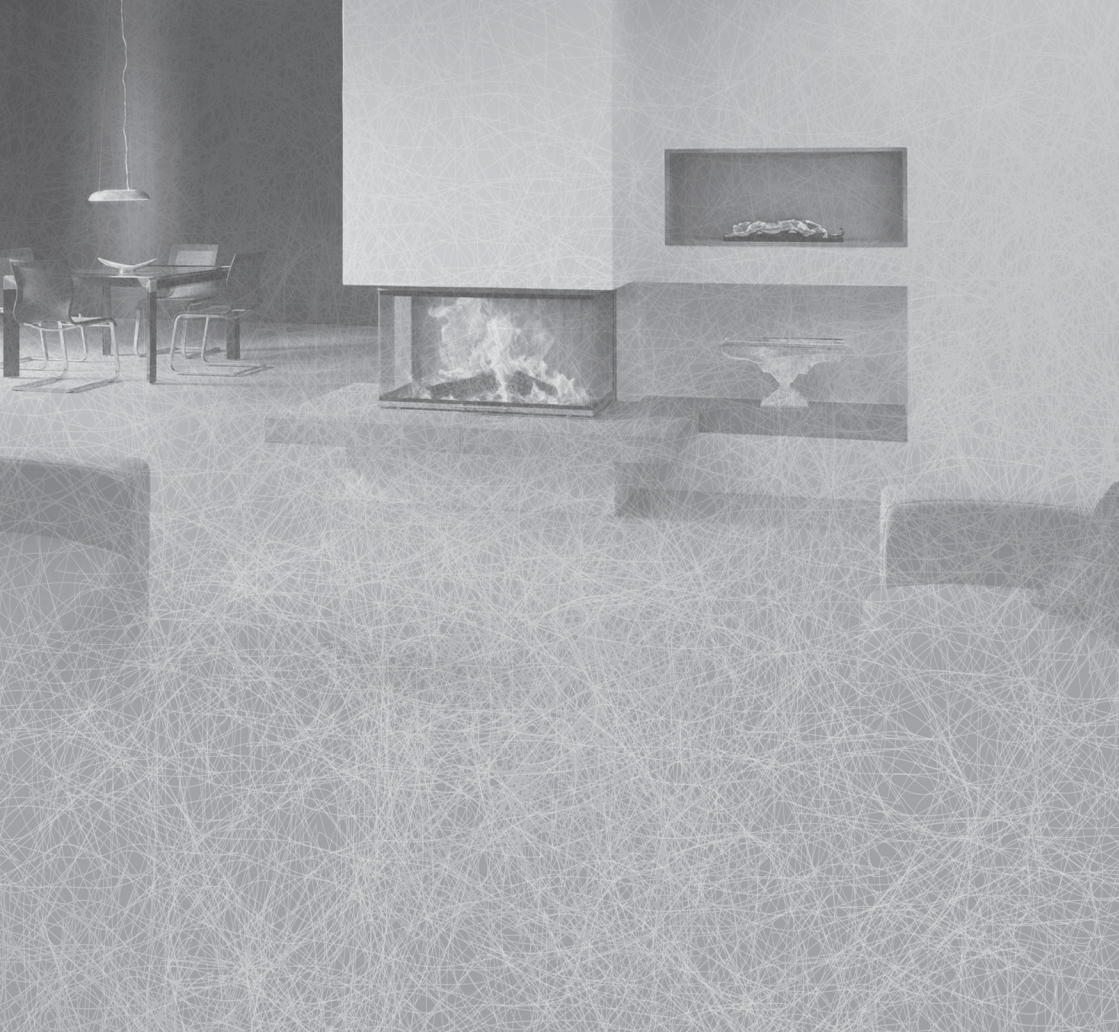
Pavyzdys: Medžio drėgnumas 70% = Maksimalus šilumos atidavimas = 2300 K cal/kg

Medžio drėgnumas 20% = Maksimalus šilumos atidavimas = 3400 K cal/kg

Paskaičiavimas: 100 W = 860 Cal/h

Skirtingos medienos tankumas:

Ąžuolas	400-500 Kg/m ³	Topolis	250-350 Kg/m ³
Bukas	350-450 Kg/m ³	Eglė	250-350 Kg/m ³
Beržas	300-400 Kg/m ³	Akacija	250-350 Kg/m ³
Pušis	300-400 Kg/m ³		

Specializuoti šildymo įrangos salonai –
didmeninė ir mažmeninė prekyba, prekyba išsimokėtina

vilpra

Šiluma Jūsų namams

info@vilpra.lt / www.vilpra.lt

Vilnius

Perkūnkiemio g. 4
Tel. (8 5) 219 08 12

Vilnius

Kalvarijų g. 131
Tel. (8 5) 276 03 25

Kaunas

Pramonės pr. 8E (NIC)
Tel. (8 37) 33 21 03

Klaipėda

Minijos g. 42 (NIC)
Tel. (8 46) 34 06 14

Šiauliai

Pramonės g. 17B (NIC)
Tel. (8 41) 54 02 82

Panevėžys

Venslaviškio g. 15
Tel. (8 45) 58 12 03

Alytus

Santaikos g. 26D
Tel. (8 315) 56 801

Utena

Kupiškio g. 19 (NIC)
Tel. (8 389) 69 762